

Katowice, dnia 6 czerwca 2022 r.

INFORMACJA Nr 8/2022/EW

w sprawie wypadku zbiorowego: dwa wypadki, ciężki oraz powodujący czasową niezdolność do pracy, zaistniałego w dniu 1 marca 2022 r. o godzinie 16⁵⁸ w Jastrzębskiej Spółce Węglowej S.A. KWK „Knurów-Szczygłowice” Ruch Knurów w Knurowie, w chodniku 34b badawczym w pokładzie 405/1.

Wypadek miał miejsce w chodniku 34b badawczym w pokładzie 405/1 około 58m na północny wschód od pochylni I badawczej poniżej poziomu 850m.

Pokład 405/1 zaliczony został do II kategorii zagrożenia metanowego (chodnik 34b badawczy włączony został do pola IV kategorii zagrożenia metanowego) i klasy B zagrożenia wybuchem pyłu węglowego. Chodnik 34b badawczy wydrążono w obudowie typu ŁP10/V32/4/A o szerokości 5,5m oraz wysokości 3,8m. Na północny-zachód z chodnika 34b badawczego wydrążono ok. 60m pochylni I badawczej w pokładzie 405/1. Wyróbiska te przewietrzano wentylacją odrębną z zastosowaniem wentylatora typu Korfmann 2xES9-700 i lutni elastycznych o średnicy 1000mm. Do odstawy urobku zabudowano między innymi przenośniki taśmowe: w pochylni I badawczej typu PTGm-50/1000 nr kopalniany 13 oraz w chodniku 34b badawczym typu Gwarek B1000 nr kopalniany 12.

Silniki napędu przenośnika nr kopalniany 12 zasilane były z wyłącznika stycznikowego typu HA-dk8.6/1/2VAC/4LUF/7/ST/T. Stanowisko obsługi przenośnika zlokalizowane było w odległości ok. 840m od pochylni I badawczej i wyposażone w zespół lokalnego sterowania typu ZLS-1. Wzdłuż trasy przenośnika po stronie południowo-wschodniej wyróbiska zabudowane były wyłączniki awaryjne. W rejonie skrzyżowania chodnika 34b badawczego z pochylnią I badawczą, po stronie północno-zachodniej zabudowano na stacji zwrotnej wyłącznik awaryjny typu WL-92 połączony linką z wyłącznikiem awaryjnym typu WL-92 zabudowanym w odległości ok. 8m od stacji zwrotnej. Sygnalizacja ostrzegawcza i porozumiewawcza oraz łączność głośnomówiąca była realizowana za pomocą sygnalizatorów typu SAO-86 systemu UGO-86. Sygnalizatory zabudowane były na trasie przenośnika na ociosie południowo-wschodnim wyróbiska, w tym na stanowisku obsługi i w rejonie jego stacji zwrotnej. Nad trasą przenośnika zabudowane były w odległości:

- 29m od stacji zwrotnej i od 0,9m do 0,3m nad taśmą przenośnika - zestaw transportowy aparatury elektrycznej wraz z kablami i przewodami, zasilającej urządzenia przodkowe i urządzenie chłodnicze typu TS-300/1,
- 65m od stacji zwrotnej i od 0,58m do 0,3m nad taśmą przenośnika parownik typu TS-300/1,
- 73m od stacji zwrotnej i 0,27m nad taśmą przenośnika zespół maszynowy urządzenia chłodniczego typu TS-300/1.

W dniu 1 marca 2022 r. na zmianie rozpoczynającej się o godzinie 10³⁰, górnicy oddziału GRP1-K pod nadzorem sztygara zmianowego tego oddziału, prowadzili roboty związane z drażnieniem pochylni I badawczej w pokładzie 405/1. Po zakończeniu drażenia i zatrzymaniu przenośników taśmowych, trzech górników oraz sztygar położyli się na górnej taśmie przenośnika nr 12, który nie był przystosowany do jazdy ludzi. Jeden z górników został w rejonie zwrotni przenośnika nr 12, a pozostali poszli w kierunku napędu. Górnik, który pozostał, zadzwonił na napęd przenośnika i poprosił sztygara, który odebrał telefon o uruchomienie przenośnika nr 12 i położył się na jego górnej taśmie. Podczas jazdy przewód lampy osobistej górnika został pochwycony przez elementy konstrukcji przenośnika. W wyniku pochwylenia i gwałtownego podtrzymania górnika następny górnik, leżący na taśmie uderzył w niego. Pierwszy z górników zderzył się z parownikiem chłodziarki powietrza, przemieścił na dolną taśmę i po 3 m upadł na spąg wyrobiska. Górnik, który jechał jako drugi, po przejechaniu pod parownikiem uderzył głową w krawędź zespołu maszynowego chłodziarki i przejechał pod tym zespołem. Jeden z górników zeskoczył z jadącej taśmy a pozostali zeszli z taśmy po zatrzymaniu przenośnika przez jednego z górników przechodzących wyrobiskiem, przez pociągnięcie linki wyłącznika awaryjnego. W tym czasie na miejsce zdarzenia przyszli górnicy z następnej zmiany, w tym sanitariusz, który przejął kierowanie akcją udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym. Po udzieleniu pomocy górnicy transportowali poszkodowanych w kierunku szybu. W trakcie transportu poszkodowanych wyrobiskami pomocy udzielił im lekarz. Po wydaniu na powierzchnię górnik przodowy śmigłowcem lotniczego pogotowia ratunkowego przetransportowany został do Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 5 w Sosnowcu a górnik karetką pogotowia ratunkowego do Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 3 w Rybniku.

Przyczyny wypadku zbiorowego:

1. Jazda ludzi na nieprzystosowanym do tego przenośniku taśmowym, przy którym w wyniku przebudowy parownik i zespół maszynowy chłodziarki powietrza zawieszono na wysokościach od 0,3 m do 0,50 m i 0,27 m nad górną taśmą, zamiast co najmniej 0,6 m.
2. Niewłaściwa organizacja pracy polegająca na:
 - o uruchomieniu przenośnika przez osobę dozoru, która nie posiadała do tego upoważnienia,
 - o wyrażeniu zgody przez osobę dozoru na jazdę ludzi przenośnikiem do tego nieprzystosowanym.

W związku z zaistniałym wypadkiem, Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach wstrzymał ruch zakładu górniczego w części dotyczącej eksploatacji przenośnika taśmowego typu Gwarek B1000 nr kopalniany 12 w chodniku 34b badawczym w pokładzie 405/1, do czasu:

1. zabudowy brakujących osłon pętlicowego zasobnika taśmy,
2. uzyskania prawidłowego działania układów hamulcowych napędów przenośnika,
3. doprowadzenia do sprawności:
 - o w zespole lokalnego sterowania typu ZLS-1 przenośnika układu kontroli linii priorytetu „P” urządzeń głośnomówiących, w czasie sygnału

- ostrzegawczego przed rozruchem, blokującego rozruch przenośnika w przypadku braku lub zbyt niskiego napięcia w linii,
- sygnalizatorów głośnomówiących typu SAO-86 systemu UGO-86 przenośnika w sposób zapewniający słyszalność sygnalizacji ostrzegawczej, sygnalizacji porozumiewawczej i łączności głośnomówiącej,
4. uzyskania odległości nie mniejszej niż 0,6m pomiędzy górnym pasem taśmy przenośnika i podzespołami urządzenia chłodniczego typu TS-300/1 podwieszonymi nad trasą przenośnika,
 5. zabudowy linki wyłączników awaryjnych po stronie północno-zachodniej stacji zwrotnej,
 6. sprawdzenia prawidłowości działania przekaźnika kontroli temperatury uzwojeń silnika napędu typu HA-KA/ER2 (F115), zabudowanego w obwodzie sterowania odpływu K111 wyłącznika typu HA-dk8.6/1/2VAC/4LUF/7/ST/T nr fabr. 121012/2012, zasilającego silniki napędowe i zwalniaki hamulca przenośnika,
 7. usunięcia z górnego pasa taśmy elementów konstrukcji przesypu urobku z przenośnika poprzedzającego typu PTGm 50/1000 nr kopalniany 13 i wyeliminowania z przesypu wykorzystanych do jego budowy materiałów palnych.

Informację opracowano na podstawie danych z OUG w Gliwicach.